

J.J.Boumanschool
Chr. School voor Praktijkonderwijs

J.J. Boumanschool
Birdaarderstraatweg 82
9101 PK Dokkum
Postbus 147, 9100 AC Dokkum.
Tel.0519 294137
Fax. 0519 220877
www.jjboumanschool.nl
info@jjboumanschool.nl

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Op basis van de wet van 14 maart 2013 tot wijziging van diverse wetten in verband met de invoering van de verplichting voor bepaalde instanties waar professionals werken en voor bepaalde zelfstandige professionals om te beschikken over een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling en de kennis en het gebruik daarvan te bevorderen, onderscheidenlijk die meldcode te hanteren (verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling)

1. INLEIDING

Waarom een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling?

De J.J. Boumanschool heeft als school voor praktijkonderwijs primair de taak om te zorgen voor goed onderwijs in de regio noordoost Friesland. Dat doen wij vanuit onze christelijke levensvisie voor alle leerlingen die naar onze school willen en waar wij het onderwijs voor kunnen verzorgen. Om goed tot leren te komen geldt voor alle mensen dat een aantal basisbehoeften moeten zijn vervuld. Een zeer belangrijke behoefte is, dat naast goede voeding, een dak boven het hoofd, gezondheid en genoeg slaap een leerling zich veilig kan voelen en gewaardeerd weten in wie hij of zij is. Om onze (onderwijs)

taak te kunnen uitvoeren is het nodig dat voor al onze leerlingen aan deze voorwaarden zo goed als mogelijk kan worden voldaan.

Op onze school ontmoeten de leerlingen ongeveer 27 klokuren per week andere volwassenen dan hun ouders/verzorgers. Naast school komen kinderen ook nog volwassenen tegen op b.v. de sportvereniging, hobbyclub, in de kerk, etc.

De school is een plek waar kinderen veel tijd doorbrengen, waar kinderen aandacht krijgen en gekend worden. De school is daardoor een plek waar signalen van pedagogische verwaarlozing/kindermishandeling vaak als eerste kunnen worden ontdekt. Dat geeft de mensen die werken in het onderwijs een grote verantwoordelijkheid om - als er signalen zijn - die ook te onderkennen en ze vervolgens niet naast zich neer te leggen.

Ook op onze school komen medewerkers in die gevallen dat ze (menen) signalen van verwaarlozing/mishandeling te herkennen vaak in een moeilijke positie terecht. Allereerst is er vaak de twijfel: 'schat ik de situatie wel goed in? Heb ik het wel goed gezien?'. Daarna is het vaak moeilijk om de juiste weg te bewandelen. Wat kan of moet je dan doen en langs welke route moeten er stappen worden ondernomen? Mogelijk is er een risico dat je in de problemen zou kunnen komen als blijkt dat je een verkeerde inschatting hebt gemaakt.

Deze meldcode, afgeleid van het landelijk protocol, geeft een stappenplan hoe te handelen in voorkomende situaties, maar biedt daarnaast ook bescherming voor de melder bij juist handelen. De wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (sinds 2013) verplicht beroepskrachten, en dus ook onderwijspersoneel, om een vijfstappenplan te gebruiken als ze het vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Sinds 1 januari 2011 heeft de minister organisaties die betrokken zijn bij onderwijs, gezondheidszorg en maatschappelijke zorg verplicht een meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling aan te nemen. Vanaf 1 januari 2019 is het stappenplan aangescherpt. Bij stap 5 móet er vanaf deze datum een melding gedaan worden bij Veilig Thuis.

Meldcode en meldplicht

De verplichte meldcode is een belangrijk instrument om er voor te zorgen dat er actie wordt ondernomen wanneer men constateert/vermoedt dat een kind/een leerling mogelijk in een onveilige thuissituatie verkeert of opgroeit. Bij de meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties, met name bij het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid. Dit na de juiste stappen, beschreven in deze meldcode, te hebben bewandeld. Door te werken met een meldcode blijft de beslissing om vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling wel of niet te melden, berusten bij de professional. Het stappenplan van de meldcode biedt bij die afweging houvast.

Meldplicht bij zedenmisdrif

Elk personeelslid heeft de wettelijke plicht om bij (het vermoeden van) een zedenmisdrif persoonlijk de direct leidinggevende onverwijld op de hoogte te brengen. Zo heeft de bestuurder ook de wettelijke plicht om onmiddellijk de vertrouwensinspecteur op de hoogte te brengen. Deze meldcode gaat niet over dit soort zaken. Het kan echter zijn dat lopende het proces er een vermoeden van een mogelijk zedenmisdrif kan ontstaan. Vanaf dat moment dienen de betrokken personeelsleden hiervan persoonlijk melding te doen bij de fase-coördinator/directeur.

*Bij deze Meldcode van de J.J. Boumanschool hoort de informatie die is gepubliceerd op de site:
<https://www.regiecentrumbv.nl/veilig-thuis/meldcode-bij-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling/>.*

2. MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING J.J. Boumanschool

Het bevoegd gezag van de J.J. Boumanschool
Overwegende:

- dat de J.J. Boumanschool mede verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de begeleiding van haar leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van ondersteuning van leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;

- dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij de J.J. Boumanschool op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen/ouders attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen met als doel signaleren en stoppen van het mogelijke geweld en hulp bieden bij de gevolgen ervan;
- dat de J.J. Boumanschool, een meldcode heeft vastgesteld zodat de medewerkers die binnen de school werkzaam zijn, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat de J.J. Boumanschool in deze code ook heeft vastgelegd op welke wijze zij het personeel bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (het dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen getuige van huiselijk geweld, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder medewerker/personeelslid in deze code wordt verstaan: de medewerker/het personeelslid die voor de J.J. Boumanschool werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de school zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder leerling in deze code wordt verstaan: iedere persoon aan wie een medewerker van de J.J. Boumanschool zijn professionele diensten verleent;
- in aanmerking nemende: De AVG; De Wet op de jeugdzorg; De Wet maatschappelijke ondersteuning; Het privacyreglement van de J.J. Boumanschool.

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

2.1 STAPPENPLAN HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Stap 1: het in kaart brengen van signalen

Docenten/mentoren zijn vaak de eerste functionarissen binnen de school die het vermoeden krijgen dat er iets niet goed gaat met een leerling. Breng dan de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart, bespreek deze desgewenst met de zorgcoördinator/fase-coördinator (zie stap 2) en leg deze ook vast. Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen. Maak dus een logboek van de acties die zijn ondernomen met data, tijden, welke personen etc.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van de signaleringsinstrumenten (bv vragenlijsten m.b.t. welbevinden) waarover onze school beschikt. Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een medewerker, meld de signalen dan bij de fase-coördinator of de directeur bestuurder.

Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde medewerker.

Stap 2: Raadpleeg de fase-coördinator/zorgcoördinator

Bespreek/deel de signalen die je krijgt met de mentor van de leerling. Informeer ook de verantwoordelijke collega op de locatie en maak afspraken over het vervolgtraject. Consulteer eventueel ook de functionaris School en Gezin en mogelijk het zorg coördinator.

Vraag zo nodig ook advies aan het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid. Spreek intern af wie de regie op zich neemt. Zorg er voor dat direct betrokkenen worden geïnformeerd omtrent de ontwikkelingen. De fase-coördinator/zorgcoördinator monitort het proces, desgewenst kan ook, in onderling overleg, de functionaris School en Gezin als regisseur optreden.

Stap 3: Gesprek met de leerling.

Bespreek de signalen met de leerling. Stem in overleg af wie dit gesprek gaat voeren.

1. Leg de leerling het doel uit van het gesprek;
2. Beschrijf de feiten die zijn hebt vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan;
3. Nodig de leerling uit om een reactie hierop te geven;
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen is gezien, gehoord en waargenomen. (In geval van vrouwelijke genitale verminking kan men daarbij de Verklaring tegen meisjesbesnijdenis gebruiken.)

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de leerling, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat door dit gesprek het contact met u zal worden verbroken.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de leerling het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling; Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Twee keuzes:

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: er is een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De schoolleiding is hiervan op de hoogte of wordt hiervan op de hoogte gesteld.

Stap 5: Beslis of u zelf hulp organiseert of doe een melding

Bij stap 5 gaat het om het nemen van twee beslissingen:

1 Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?

In alle gevallen van (een vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling is een melding bij Veilig Thuis verplicht!

2 Is hulp verlenen of zelf organiseren van hulp (i.s.m. de ouders) mogelijk?

Hulp verlenen is mogelijk als:

- *de betrokken professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of te organiseren*
- *de betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp*
- *de hulp leidt tot duurzame veiligheid*

Dus: Kunnen we de leerling niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen, of twijfelen we er aan of we voldoende bescherming hiertegen kunnen bieden:

- meld uw vermoeden bij het Regiecentrum en;
- sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- overleg bij uw melding met het Regiecentrum, wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om uw leerling tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Bespreek uw melding vooraf met de leerling (vanaf 12 jaar) en of met de ouder (als de leerling nog geen 16 jaar oud is):

1. leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;

2. vraag de cliënt uitdrukkelijk om een reactie;
3. in geval van bezwaren van de leerling, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
4. is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om uw leerling te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;
5. doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de leerling de doorslag moet geven.

Van contacten met de leerling over de melding kunt u afzien: als de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is.

Als u stappen onderneemt en melding doet, zorg dat de melding ook wordt besproken in het Zorg Advies Team, of met leden daarvan.

De besproken stappen samengevat:

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE J.J. BOUMANSCHOOL

Om het voor onze medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt de J.J. Boumanschool er zorg voor dat:

- binnen de organisatie en in de kring van leerlingen en ouders bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- er periodiek een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat het personeel voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de medewerkers kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de school;
- de werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd in het Zorg- en Adviesteam en dat zo nodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- de J.J. Boumanschool haar medewerkers zal ondersteunen als zij door cliënten in of buiten rechte worden aangesproken als zij de meldcode correct toepassen.

2.2 VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE FUNCTIONARISSEN

1. Medewerkers (conciërge, administratief medewerker, functionaris School en Gezin, docent, directielid) van de J.J. Boumanschool kunnen huiselijk geweld of kindermishandeling signaleren. Voor alle medewerkers geldt dat stap 1 kan worden gedaan. Neem zo snel als kan de tweede stap. Bespreek de vermoedens met de mentor van de leerling en de fase-coördinator/zorgcoördinator.

2. Fase-coördinator/zorgcoördinator: de persoon die belast is met de coördinatie van de leerlingenzorg zorgt dat hij of zij op de hoogte is van signalen die horen bij kindermishandeling of huiselijk geweld. Deze zorgt dat indien de signalen daar aanleiding toe geven de leerling wordt besproken in het Zorg Advies Team en stelt daar waar nodig andere betrokkenen op de hoogte van dit geval. De verantwoordelijke monitort wat er verder gebeurt en controleert of en welke vervolgstappen er zijn genomen. De fase-coördinator/zorgcoördinator zorgt ervoor dat bij melding van mishandeling of huiselijk geweld deze melding in de verwijzindex wordt opgenomen en stelt bij meldingen andere betrokkenen op de hoogte. De verantwoordelijke is daarmee aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling.
3. Fase-coördinator/directeur: zorgt dat er een coördinerende persoon is aangewezen en zorgt dat er regelmatig een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat docenten en andere functionarissen voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat kan ook door middel van het train de trainer principe. Zorgt dat ouders en leerlingen op de hoogte zijn van de meldcode.
4. De zorgcoördinator zorgt er voor dat de teamleiding op de hoogte wordt gesteld en ondersteunt de mentor en de eventueel betrokken personeelsleden en zorgt dat de docenten op de hoogte zijn en worden gebracht van de meldcode. Draagt bij aan de invoering en evaluatie van deze meldcode.
5. Mentor: is de eerstelijns begeleider van de leerling. In geval van melding door een collega van het vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld neemt de mentor in principe de vervolgstappen over. Daar kan in overleg met de zorgcoördinator, de fase-coördinator en de medewerker die de eerste melding doet van worden afgeweken.

2.3 NOODSITUATIES

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling of zijn gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kunt u meteen advies vragen bij het Regiecentrum bescherming en veiligheid. Komt men daar op basis van de signalen tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kan zo nodig in hetzelfde gesprek een melding worden gedaan. Zo kunnen op korte termijn de noodzakelijke acties in gang worden gezet.

Informatie

Contactgegevens Regiecentrum Bescherming en veiligheid:

058 - 233 37 77

Postbus 312, 8901 BC Leeuwarden, info@regiecentrumbv.nl